

**Najwyższa Izba Kontroli
Departament Nauki, Oświaty
i Dziedzictwa Narodowego**

Warszawa, dnia 15 listopada 2010 r.

**Pani
Iwona Szumilas-Kasińska
Dyrektor Gimnazjum nr 16
im. Marii Konopnickiej
w Sosnowcu**

KNO-4110-04-02/2010
R/10/007

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701, ze zm.), zwanej dalej *ustawą o NIK*, Najwyższa Izba Kontroli, Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego skontrolował wykorzystanie środków publicznych na pomoc materialną i socjalną dla uczniów przez Gimnazjum nr 16 w Sosnowcu (Szkoła, Gimnazjum) w latach szkolnych 2008/2009 i 2009/2010.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokóle kontroli podpisanym w dniu 22 października 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK przekazuje Pani Dyrektor niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia skontrolowaną działalność, mimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Formułując ocenę pozytywną NIK uwzględniła w szczególności: działania Szkoły związane z rozpoznawaniem potrzeb w zakresie konieczności udzielania pomocy materialnej uczniom, rzetelne informowanie uczniów i ich rodziców o formach i źródłach pomocy materialnej, uzyskanie przez dwóch uczniów wybitnych osiągnięć sportowych, dzięki czemu otrzymali oni stypendia Ministra Edukacji Narodowej oraz realizację zadań w ramach programów, których celem jest wyrównywanie dostępu do edukacji, w tym: Programu rządowego pn. *Wyprawka szkolna i Pomoc państwa w zakresie dożywiania*, regionalnego

programu stypendialnego pn. *Edukacja drogą do sukcesu na Śląsku i programów lokalnych: Trzymaj formę oraz Szkoła promująca zdrowie.*

W latach szkolnych 2008/2009 - 2009/2010 do Gimnazjum uczęszczało odpowiednio 604 i 602 uczniów, spośród których w trudnych warunkach materialnych w ww. okresie – z różnych przyczyn, w tym ubóstwo i sieroctwo - znajdowało się odpowiednio 57 i 47 uczniów.

Szkoła udzieliła wsparcia w różnych formach wszystkim potrzebującym uczniom. I tak:

- 1) stypendia szkolne o charakterze socjalnym uzyskało w kolejnych latach - 14 i 22 uczniów, tj. wszyscy uczniowie, których rodzice zgłosili taką potrzebę,
- 2) z pomocy w formie obiadów w stołówce szkolnej skorzystało 24 i 30 uczniów,
- 3) zakup podręczników sfinansowano dla 12 uczniów I klasy gimnazjum w 2009 r., w tym dwóm uczniom mimo przekroczenia kryterium dochodowego ze względu na trudną sytuację rodzinną, tj. na warunkach określonych w § 2 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników (Dz. U. Nr 76, poz. 642). W 2010 r. o tę formę pomocy zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 maja 2010 r. (Dz. U. Nr 95, poz. 612, ze zm.) ubiegało się ośmioro uczniów klasy II Gimnazjum.

W roku szkolnym 2009/2010, dwóch uczniów Gimnazjum znajdujących się w trudnych warunkach materialnych i jednocześnie osiągających wysokie wyniki w nauce zostało stypendystami w ramach Programu pn. *Edukacja drogą do sukcesu na Śląsku*. W związku z realizacją zadań Programu „Trzymaj formę” w ramach *Narodowego Programu Zapobiegania Nadwadze i Otyłości oraz Przewlekłym Chorobom Niezakaźnym poprzez Poprawę Żywienia i Aktywności Fizycznej na lata 2007-2011* (Program zapobiegania otyłości) Gimnazjum prowadzi sklepik ze zdrową żywnością, a wykorzystując bazę stołówki szkolnej i obiekty sportowo-rekreacyjne organizuje przedsięwzięcia promujące zdrowy styl życia, skutkiem czego w czerwcu 2010 r. szkoła uzyskała certyfikat Szkoły Promującej Zdrowie.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczą nieplanowania w okresie objętym kontrolą w budżecie Szkoły środków finansowych na pomoc materialną o charakterze motywacyjnym, niepodejmowania przez Szkołę problematyki działań w zakresie efektywności pomocy

udzielanej uczniom będących w trudnych warunkach materialnych oraz nie zaktualizowanie podstawy prawnej przyznania stypendium w Regulaminie Komisji Stypendialnej.

1. Szkoła nie planowała środków finansowych na pomoc materialną o charakterze motywacyjnym, co w ocenie NIK uniemożliwiało właściwą realizację zadań w zakresie wspierania edukacji uczniów zdolnych, tj. przyznawania w każdym semestrze stypendiów za wyniki w nauce i osiągnięcia sportowe uczniom spełniającym warunki określone w regulaminie stypendiów zgodnie z art. 90g ust. 1 - 11 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572, ze zm.).

Przepisy art. 90g ust. 9 i 11 ustawy o systemie oświaty stanowią, że stypendium za wyniki w nauce lub za osiągnięcia sportowe jest wypłacane raz w semestrze, w ramach środków przyznanych na ten cel w budżecie szkoły przez organ prowadzący. W roku szkolnym 2008/2009 na skutek braku planowania szkoła nie była przygotowana na wykorzystanie tych środków, skutkiem czego przyznana przez Prezydenta Miasta Sosnowca dopiero w okresie ferii zimowych w 2009 r. kwota 2.162 zł na stypendia motywacyjne nie została wykorzystana. Przekazanie Gimnazjum w roku szkolnym 2009/2010 w grudniu 2009 r. środków w kwocie 2.758 zł umożliwiło wypłatę stypendium dla 23 uczniów tylko w jednym semestrze.

2. W Gimnazjum nie podejmowano oceny efektów udzielanej uczniom pomocy materialnej, pomimo wzrastającego poziomu niewykorzystywania przez rodziców pełnej kwoty stypendiów szkolnych o charakterze socjalnym przyznanych uczniom gimnazjum przez Prezydenta Miasta Sosnowca.

W roku szkolnym 2008/2009 środki niewykorzystane w ramach stypendiów o charakterze socjalnym wyniosły 845,01 zł - 8,6% całej kwoty stypendium (co dotyczyło 7 z 14 stypendystów). W roku 2009/2010 nastąpił wzrost kwoty niewykorzystanych środków do 20,5% (5.569,97 zł) kwoty całkowitej stypendium (co dotyczyło 14 z 22 stypendystów). W ocenie NIK działania Szkoły podejmowane w ciągu roku ograniczające się do informowania rodziców o pozostałej do wydania kwocie stypendium nie okazały się skuteczne, zważywszy znaczny wzrost niewykorzystanych środków w kolejnym roku szkolnym.

3. Stwierdzono ponadto, że nie został uaktualniony Regulamin Komisji Stypendialnej mimo utraty z dniem 15 sierpnia 2009 r. mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się

stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny oraz wysokości świadczeń rodzinnych (Dz. U. Nr 130, poz. 903).

Od 15 sierpnia 2009 r. obowiązuje w tej kwestii rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2009 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny oraz wysokości świadczeń rodzinnych (Dz. U. Nr 129, poz. 1058).

Dodać należy, że powyższe nie skutkowało przekroczeniem wysokości stypendium, bowiem wysokość stypendium proponowana przez Komisję na rok szkolny 2009/2010 nie przekraczała dwukrotności kwoty zasiłków rodzinnych określonej w obowiązującym rozporządzeniu.

Przedstawiając Pani Dyrektor powyższe uwagi i oceny, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o realizację następujących wniosków pokontrolnych:

- 1) uwzględnianie w projekcie planu finansowego Gimnazjum środków na stypendia za wyniki w nauce i osiągnięcia sportowe,
- 2) zintensyfikowanie działań w sprawie pełnego wykorzystania środków stypendium szkolnego przyznanych uczniom Gimnazjum,
- 3) uaktualnienie zapisów w regulaminie Komisji Stypendialnej Szkoły.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, zwraca się do Pani Dyrektor o przesłanie, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków oraz o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, przysługuje Pani Dyrektor, w terminie siedmiu dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego Najwyższej Izby Kontroli umotywowanych zastrzeżeń w sprawie zawartych w nim ocen, uwag i wniosków.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej Komisji NIK.